

Hij maakte de geschiedenis tot een podium, waarop mensen in fleurige kostuums een spel speelden, dat niets te maken had met de werkelijkheid van het leven, zoals het zich achter de gesloten deuren afspeelde. Een geschiedenis waarin hij kon wegvlugten uit angst voor het heden, omdat hij geen oog had voor de werkelijke positieve krachten in de geschiedenis, voor de mensen en hun strijd voor een beter bestaan, waarvan hij zich isoleerde.

De herdenking is voorbij, zijn geest waart rond!

Het bovenstaande artikel is eerder verschenen in het dagblad "De Waarheid" van 4 januari 1973. Wij danken zowel de redactie van De Waarheid als de heer Haagmans dat zij erin hebben toegestemd dat wij het artikel hebben mogen overnemen.

VOETNOOT BIJ JOHAN HUIZINGA - BOETPROFEEF
VAN ONZE BESCHAVING

jos haagmans

De heer Haagmans heeft de redactie van Groniek nog een aanvulling, een evaluatie gestuurd die betrekking heeft op zijn artikel.

"Bovenstaand artikel had geenszins het doel een algemeen beeld te geven van het leven, werk en betekenis van Johan Huizinga, welk onderwerp ook te omvangrijk zou zijn om binnen het bestek van een kranteartikel te behandelen.

De opzet van dit artikel was te komen tot een vaststelling van de cultuurhistorische opvattingen die aan het werk van Huizinga ten grondslag liggen. Hierbij heb ik proberen aan te geven dat deze opvattingen gebaseerd zijn op een idealistisch standpunt, dat wil zeggen dat hij de menselijke samenleving benadert vanuit het standpunt dat de materiële voorwaarden onbelangrijk zijn en het historisch proces een louter geestelijk proces zou zijn.

Verder heb ik proberen aan te geven welke consequenties dit heeft voor zijn historische beschrijvingen en voor zijn houding ten opzichte van de maatschappelijke gebeurtenissen van zijn tijd. Als voorbeeld heb ik hiervoor zijn verzet tegen het opkomend fascisme in de dertiger jaren genomen. Ook hiervan heb ik het idealistisch karakter proberen aan te geven, tot uiting komend in het feit dat hij ook het fascisme ziet als een geestelijk proces, waartegen men zich geestelijk moet wapenen.